

Aiguaviva, per exemple

Fa sis anys Aiguaviva bullia contra la MAT. El traçat de la línia elèctrica que ha de connectar l'àrea metropolitana de Barcelona amb el sud de França preveia un ramal fins a Riu-darenes que passava molt a prop del petit nucli urbà.

Les pintades a la carretera, les pancartes en rotondes i equipaments municipals, els cartells en multitud de balcons, les manifestacions i els talls de carretera mostraven de manera molt clara l'oposició del poble al pas de la línia. Tanmateix, el lema «No a la MAT, ni aquí ni enlloc» volia deixar clar que aquest rebuig no es podia interpretar com l'actitud egoista de qui només vol protegir el pati de darrere de casa seva, sinó com una posició de principis centrada en la defensa d'un nou model energètic –basat en l'eficiència, l'estalvi i la generació d'energies renovables prop del lloc de consum– que havia d'implicar necessàriament tota la societat. Aiguaviva es mostrava així com un poble indignat amb la manca d'escrúpols de les administracions superiors i de les empreses privades que només vetllen per foscos interessos econòmics, encara que suposin passar per sobre –literalment– dels pobles petits.

Sis anys després, algunes coses han canviat a Aiguaviva. Per la banda oest s'han edificat desenes de cases aïllades amb piscina i el poble s'ha consolidat com un lloc ideal per a qui treballa a Girona i busca tranquil·litat. Un altre canvi significatiu és que les mostres d'oposició a la MAT han desaparegut per complet. Ni un trist adhesiu en un senyal de trànsit recorda la intensitat d'un moviment opositor que va unir com mai els veïns d'Aiguaviva contra una agressió externa.

L'anella de les Gavarres

Durant els anys de bonança econòmica el desdoblament complet de l'anella de les Gavarres –la connexió de Girona amb la Costa Brava per la Bisbal i per Cassà– semblava que seria una realitat en pocs anys. Avui l'única realitat és que Barcelona, Sant Feliu, Platja d'Aro, Palamós i Palafrugell ja estan connectats per autopista i autovia. Més enllà de la discutida necessitat d'aquest projecte, no deixa de ser una dada que convida a reflexionar sobre el país que tenim.

Què ha passat entre el 2005 i el 2011? La MAT segueix endavant: el primer tram, fins a Bescanó, ja està en funcionament, i la resta està cada cop més definida després de diversos canvis de traçat. Un d'aquests canvis –imputable en bona part a la pressió ciutadana– va afectar precisament el ramal de Riu-darenes i va consistir a allunyar la futura línia d'Aiguaviva i apropar-la a Santa Coloma de Farners.

Ben mirat, Aiguaviva ha fet el que havia de fer. Un municipi de 700 habitants dins una àrea urbana de 150.000 habitants, un país de 7,5 milions, un Estat de 46 milions i una Unió Europea de 500 milions va saber jugar les seves cartes per defensar el seu territori. I és que un poble que no es preocupa per la qualitat de vida dels veïns, per la salut, per la protecció del seu entorn o pel paisatge és un poble sense dignitat, condemnat a deixar-se trepitjar constantment.

Tanmateix, la defensa dels legítims interessos d'una comunitat local no pressuposa la defensa de principis universals com la solidaritat, la sostenibilitat, la justícia o un nou model energètic. L'exemple d'Aiguaviva, que es pot fer extensible a tot el territori gironí, ho demostra. Res no pot amagar que, més enllà de bones voluntats, el conflicte de la MAT és essencialment un conflicte d'interessos i no un conflicte de principis.